

๔๒

อนาถบิณฑิกเศรษฐี (มหาเศรษฐีเทพบุตร)

การถวายวิหารแก่สงฆ์เพื่อหลีกเร้นอยู่ เพื่อความสุข
เพื่อเพ่งพิจารณา และเพื่อให้เห็นแจ้ง พระพุทธเจ้าทุกๆ
พระองค์ทรงสรรเสริญว่า เป็นทานอันเลิศ เพราะเหตุนั้นแล
คนผู้ฉลาด เมื่อเล็งเห็นประโยชน์ตน พึงสร้างวิหารอันรื่นรมย์
ให้ภิกษุทั้งหลายเถิด

อนาถบิณฑิกเศรษฐี (มหาเศรษฐีเทพบุตร)

๓๘๐

วันเวลาแห่งการสร้างบารมีที่ผ่านไปอย่างรวดเร็ว เราได้ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ เป็นผู้ไม่ประมาทในชีวิต ทุกๆ ท่านก็ไม่ได้หวั่นไหวแม้จะต้องสวณกระแส สร้างบารมีกันโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยยาก ต่างก็ทุ่มเทชีวิตจิตใจสร้างบารมีกันเป็นทีมเรื่อยมาเลย นับว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ยากในยุคนี้น่าอนุโมทนาสาธุการอย่างยิ่ง ความดีที่เราได้ทำไปนี้ นึกถึงทีไรจะเกิดความปลื้มปิติและภาคภูมิใจทุกครั้ง แต่เราก็ไม่ควรประมาทในชีวิต เราจะต้องสร้างให้ยิ่งๆ ขึ้นไปอีก เพื่อมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทางคือ ที่สุดแห่งธรรมให้ได้

มีวาระพระบาลีที่ท่านอนาถบิณฑิกเทพบุตรกล่าวไว้ว่า

“มหาวิหารเชตวันนี้มีประโยชน์ มีหมู่สงฆ์ผู้แสวงบุญอยู่อาศัยแล้ว มีพระพุทธองค์ผู้เป็นพระธรรมราชาประทับอยู่เป็นสถานที่นำมาซึ่งความปิติแก่ข้าพระองค์ สัตว์ทั้งหลายย่อมบริสุทธ์ด้วยธรรม ๕ อย่างนี้ คือ กรรม วิชชา ธรรม ศีล และชีวิตอุดม ไม่ใช่บริสุทธ์ด้วยโคตร หรือด้วยทรัพย์ เพราะฉะนั้น บุคคลผู้เป็นบัณฑิต เมื่อเล็งเห็นประโยชน์ของตนพึงเลือกเฟ้นธรรมโดยแยบคาย จะบริสุทธ์ในธรรมนั้นได้ด้วยอาการอย่างนี้”

นี่คือคำสุภาษิตที่อนาถบิณฑิกเทพบุตรได้กล่าวไว้เฉพาะ

อนาถบิณฑิกเศรษฐี (มหาเศรษฐีเทพบุตร)

๓๘๑

พระพักตร์ของพระบรมศาสดาในวัดเชตวันมหาวิหาร ซึ่งในสมัยที่เป็นมนุษย์ท่านได้เป็นผู้บุกเบิกก่อสร้างขึ้นมา ด้วยพลังศรัทธาที่มีต่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อละสังขารจากโลกนี้แล้ว ก็ได้ไปบังเกิดเป็นเทพบุตรในสวรรค์ชั้นดุสิต มีวิมานที่สว่างไสวมากเป็นพิเศษ รัศมีกายของท่าน สว่างโชติช่วงเหมือนกองทองที่สุกปลั่ง มีทิพยอุทยาน บริวาร และวิมานที่กว้างใหญ่ไพศาล บังเกิดขึ้นรอคอยท่านมหาเศรษฐีผู้ใจบุญ

ท่านได้สำรวจดูว่า ทิพยสมบัติที่ยิ่งใหญ่เหลือเกินนี้ เกิดขึ้นเพราะได้กระทำกุศลกรรมอะไรไว้ในโลกมนุษย์ เมื่อได้เห็นภาพของการประกอบกองการกุศลแล้ว จึงคิดว่า เราบังเกิดเป็นเทพบุตรนี้มีโอกาสที่จะประมาทเล่นเล่ได้ เพราะถ้าหากมัวเมาชื่นชมกับทิพยสมบัติเหล่านี้ ก็จะต้องหลงลืมสติ ทำให้พลาดโอกาสที่จะได้นมัสการพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เป็นทักขิไณยบุคคลอันเลิศ อย่างกระนั้นเลย เราควรไปกล่าวชมเชยวัดวันมหาวิหารที่ได้สร้างขึ้นมาด้วยสมบัติของเรา และกล่าววนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า พระภิกษุสงฆ์ แล้วจึงจะค่อยมาเสวยทิพยสมบัติในภายหลัง

เมื่อคิดอย่างนี้แล้ว ท่านจึงลงมาจากดุสิตสวรรค์พร้อมด้วยวิมานที่สว่างไสว มาปรากฏกายเฉพาะพระพักตร์ของพระบรมศาสดา พร้อมกับเปล่งอุทานดังถ้อยคำที่หลวงพ่อดีกว่า

อนาถบิณฑิกเศรษฐี (มหาเศรษฐีเทพบุตร)

๓๘๒

ไว้แล้ว เมื่อมัสการนอบน้อมด้วยความสำนึกในมหากรุณาธิคุณ
ของพระพุทธองค์และหมู่สงฆ์ ที่เป็นต้นบุญให้ท่านได้ไปบังเกิด
ในสวรรค์ชั้นดุสิต แล้วจึงอันตรธานหายไป

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีเป็นต้นแบบของพุทธศาสนิกชน
ที่ดีเยี่ยม ซึ่งนอกจากท่านจะมีจิตเลื่อมใสในพระรัตนตรัยจนได้
เป็นพระอริยบุคคลแล้ว ยังเป็นต้นบุญต้นแบบในการเผยแผ่
พระธรรมคำสอนไปสู่ดวงใจของชาวโลกอีกด้วย เมื่อได้มาพบ
พระบรมศาสดา ก็ได้อุทิศเวลาทั้งหมดให้กับงานพระศาสนา
สนับสนุนการเผยแผ่ธรรมะของพระพุทธองค์ ด้วยการตัดสินใจ
สร้างเขตวันมหาวีหารถวายแด่ภิกษุสงฆ์ เพื่อใช้เป็นที่ประพฤติ
ปฏิบัติธรรมและเผยแผ่ธรรมะ โดยไม่รู้ลี้กหวงแหนหรือเสียตาย
ทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่เลย

*เรื่องมีอยู่ว่า เมื่อท่านได้ฟังธรรมจากพระบรมศาสดา
จนได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันแล้ว ก็กลับไปกรุงสาวัตถี
ไปชักชวนหมู่ญาติและผู้มีบุญให้มาเอาบุญใหญ่กัน ท่านได้ป่าว
ประกาศให้มิตรสหายทราบว่ ขณะนี้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าอุบัติ
ขึ้นในโลกแล้ว เพื่อนบ้านได้ยินข่าวอันเป็นสิริมงคล ต่างก็พากัน
มาเพื่อสร้างอาราม สร้างมหาวีหาร

อนาถบิณฑิกเศรษฐี (มหาเศรษฐีเทพบุตร)

๓๘๓

ส่วนตัวของท่านเศรษฐี เทียวตรวจดูในกรุงสาวัตถีว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าควรจะประทับอยู่ที่ไหนดี ซึ่งเป็นสถานที่ที่ไม่ไกลและไม่ไกลจากหมู่บ้านเกินไปนัก มีการคมนาคมสะดวกสบาย ผู้คนที่มีความประสงค์จะไปกราบนมัสการ ก็ไปมาได้โดยสะดวก อีกทั้งเวลากลางวันไม่จ่อแจจพลุกพล่าน ในยามกลางคืนก็เงียบสงัด ปราศจากกลิ่นไอที่ไม่บริสุทธิ์ เป็นสถานที่ที่ควรแก่การประกอบความเพียร เมื่อตรวจดูแล้ว ก็เห็นว่าพระอุทยานของเจ้าเชตรราชกุมารเป็นสถานที่ที่เหมาะสมที่จะสร้างเป็นวัด

ท่านเศรษฐีจึงเข้าเฝ้าเจ้าเชต และกราบทูลว่า “ขอให้พระองค์ทรงประทานพระราชอุทยานแก่เกล้ากระหม่อม เพื่อจัดสร้างพระอารามด้วยเถิด” เจ้าเชตรราชกุมารรับสั่งว่า “ท่านคหบดี หากท่านต้องการ จงเอาเงินมาปูลาดจนเต็มพื้นที่เถิด” เมื่อได้ฟังอย่างนั้นแล้วเศรษฐีไม่ได้หวั่นไหวหรือท้อใจที่จะซื้อที่ดินผืนนั้นเลย ท่านได้สั่งให้คนเอาเกวียนบรรทุกเงินออกมาเรียงกันให้เต็มพื้นที่ ในขณะที่เศรษฐีให้ปูจนใกล้จะเต็มพื้นที่นั้นเอง เจ้าเชตรราชกุมาร เห็นความตั้งใจมั่นเช่นนั้น ก็บังเกิดความเลื่อมใสมาก ไม่นึกว่าผู้มีจิตใจเด็ดเดี่ยวอย่างนี้จะมีในโลก จึงบอกว่าพอแล้วท่านคหบดี ท่านอย่าได้ปูลาดตรงนี้เลย ท่านจงให้โอกาสแก่เราบ้างเถอะ เราขอร่วมบุญตรงซุ้มประตู”

อนาถบิณฑิกเศรษฐี (มหาเศรษฐีเทพบุตร)

๓๘๔

อนาถบิณฑิกเศรษฐีเห็นว่า เจ้าเชตเป็นผู้เรืองพระนาม มีคนรู้จักมาก จึงตอบตกลง เมื่อสร้างวัดสำเร็จจุลวง จึงให้สร้างซุ้มประตูหน้าวัด โดยตั้งชื่อว่า วัดพระเชตวัน แล้วสร้างวิหารหลายหลังไว้ในวัด อีกทั้งก่อสร้างกำแพง ซุ้มประตู ศาลา หอฉัน โรงไฟ วัจกุฎี ที่งกรรม บ่อน้ำ สระโบกขรณี มณฑป และสถานที่ต่างๆ จนเป็นที่พอใจ

เมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว พระบรมศาสดาเสด็จมาเป็นองค์ประธานในการรับถวายวัดพระเชตวัน ทรงกระทำอนุโมทนากับท่านมหาเศรษฐีว่า “วิหารย่อมป้องกันหนาวร้อน และลัฏว์ร้าย ป้องกันงู และยุง กันลมกันฝน นอกจากนั้นวิหารยังป้องกันแสงแดดอันแรงกล้าที่เกิดขึ้นได้ การถวายวิหาร แก่สงฆ์เพื่อหลักเรือนอยู่ เพื่อความสุข เพื่อเพ่งพิจารณา และเพื่อให้เห็นแจ้ง พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ทรงสรรเสริญว่าเป็นทานอันเลิศ เพราะเหตุนั้นแล คนผู้ฉลาด เมื่อเล็งเห็นประโยชน์ตน พึงสร้างวิหารอันรื่นรมย์ให้ภิกษุทั้งหลายเกิด”

ดังนี้ จะเห็นได้ว่าการทำบุญถวายมหาวิหารนั้น ถือว่าเป็นบุญใหญ่ เป็นการขยายงานของพระพุทธศาสนาให้กว้างไกลออกไป ให้เป็นที่พึ่งต่อชาวโลก อีกทั้งเป็นการสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาให้ดำรงคงอยู่คู่โลกตลอดไป เราทั้งหลายควรยึดเอาท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีเป็นแบบอย่าง

อนาถบิณฑิกเศรษฐี (มหาเศรษฐีเทพบุตร)

๓๘๕

ดังนั้น ทรัพย์ของเรามีอยู่ ถ้าจะให้มันเป็นประโยชน์ก็ควรนำออกด้วยการให้ทาน มาช่วยกันสร้างโบสถ์ วิหาร ถวายแด่วัดต่างๆ กันเถิด ชาวโลกส่วนใหญ่มีความตระหนี่ในทรัพย์สมบัติ มีแล้วก็หวงแหน หรือมีแล้วใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ใช้ทรัพย์ไม่เป็น และใช้ชีวิตให้หมดไปวันๆ เท่านั้น อย่างนี้เป็นทรัพย์ทุพพลภาพ มีอยู่ก็เหมือนกับไม่มี เพราะไม่ได้เป็นประโยชน์อันใดเลย

แต่สำหรับการสร้างวิหารแต่สงฆ์นั้น จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อโลก และจักรวาล มีอานิสงส์ยิ่งใหญ่ เป็นทั้งต้นบุญ ต้นแบบให้กับนักสร้างบารมีรุ่นหลังได้เรียนรู้ และปฏิบัติตาม นอกจากจะได้ผลบุญ ในปัจจุบันนี้แล้ว ภาวชาติต่อไปในเบื้องหน้า เราจะได้ทิพยสมบัติ อันโอฬารเหมือนกับท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เราจะสมบูรณไปด้วยที่สุดของรูปสมบัติ ที่สุดของทรัพย์สมบัติ ที่สุดของคุณสมบัติ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข มรรคผลนิพพาน สมบูรณ์หมด หลวงพ่อมีความปรารถนาให้ทุกๆ คนได้เข้าถึงฐานะต่างๆ ดังกล่าวนี้นี้ด้วยกันทุกๆ คน

